

førte lov om oprettelse af Statens Kunstfond og Eckersberg-Thorvaldsen Fondet, der dels åbnede en hidtil ukendt mulighed for statens finansiering helt eller delvis af billedkunstnerisk udsmykning af statslige, kommunale og andre for offentligheden tilgængelige bygninger og anlæg og dels åbnede adgang til ydelse af direkte støtte til danske bildende kunstnere og deres efterladte.

Statens årlige direkte ydelser til forfattere udgør for tiden i alt 451.900 kr., til komponister 95.200 kr. og til bildende kunstnere — indbefattet Eckersberg-Thorvaldsen Fondets rådighedssum på 200.000 kr. — 328.200 kr. eller tilsammen 875.300 kr.

Hertil kommer til fordel for forfattere biblioteksafgiften på ca. 760.000 kr. (pr. 1. april 1962) og til fordel for bildende kunstnere Statens Kunstfonds rådighedssum på 1,5 mill. kr. til billedkunstneriske udsmykningsarbejder og en indkøbsbevilling til rådighed for ministeriet for kulturelle anliggender på 40.000 kr. eller i alt ca. 2,3 mill. kr.

Det må dog erindres, at Statens Kunstfond afholder alle udgifter ved et udsmykningsarbejde, så kun en begrænset del af rådighedssummen anvendes til vederlag for kunstnerens arbejde, og at komponisternes indtægter fra Koda-afgifterne (i året 1962 er til medlemmer af Dansk Komponistforening udbetalt ca. 344.000 kr.) kun i begrænset omfang hidrører fra afgifter, der er erlagt af det offentlige.

De senere års beskedne forøgelse af den samlede offentlige støtte til danske skabende kunstnere har langt fra kunnet afbøde den forringelse i henseende til levevilkår, som samfundets stigende velstandsniveau efterhånden har betydet for kunstnerstanden sammenlignet med andre samfundsgrupper. Dette har til følge, at skabende kunstnere i stigende omfang må søge at sikre deres materielle tilværelse uden for deres fag, således at deres kunstneriske produktivitet stagnerer og endog lider tilbageslag.

Lovforslaget tilsigter at fremme dansk skabende kunst ved en direkte støtte til bevarelse og udvikling af den talentfulde kunstners skabende evner og ved at stimulere til en øget kunstnerisk produktion, så samfundet som helhed kan få større del i de kunstneriske frembringelser.

Lovforslaget bygger i alt væsentligt på et forslag, som er udarbejdet af det af regeringen nedsatte kulturudvalg og fremsendt til ministeriet for kulturelle anliggender. Udvalgets forslag tilstræber en udbygning af bestående støtteordninger og samtidig etableringen af nye og tenderer imod en helhedsordning for statens ydelser til skabende kunstnere ud fra den opfattelse, at forfattere, bildende kunstnere og komponister principielt kan behandles

efter samme hovedretningslinjer, idet deres generelle problemer er de samme.

På denne baggrund har ministeriet for kulturelle anliggender anset det for hensigtsmæssigt at gå det skridt videre, at al støtte til fremme af skabende kunst samles under et fond, der betegnes „Statens almindelige Kunstfond“, dog således at faste årlige ydelser til skabende kunstnere som hidtil tænkes bevilget på de årlige finanslove, jfr. nærmere nedenfor. Lovforslaget indebærer derfor, at Statens Kunstfond og Eckersberg-Thorvaldsen Fondet indtages under det nye fond.

I hovedtræk, jfr. iøvrigt bemærkninger til de enkelte lovparagraffer, bliver det fondets opgave at yde *3-årige stipendier* af passende størrelse til unge kunstnere, så der skabes mulighed for, at uomtvistelige talenter kan udvikles og modnes i ro.

Endvidere skal der ydes *engangsstipendier af variabel størrelse* til mere modne kunstnere i tiden indtil en fast årlig finanslovsydelse opnås og eventuelt jævnsides med en sådan, såfremt de pågældende trods en værdifuld kunstnerisk indsats har vanskeligt ved at klare sig. Det må i denne forbindelse tages i betragtning, at indtjeningsmulighederne er vidt forskellige inden for de forskellige kunstarter og endog inden for disses forskellige grene. Inden for den litterære kunst kan indtjeningsmulighederne være forskellige for en romanforfatter, en essayist, en lyriker og en dramatiker. Det samme gælder inden for den bildende kunst for en maler, en grafiker og en billedhugger, og komponisten har yderligere en særstilling.

Stipendieordningen kan efter det konkrete behov kombineres med eller erstattes af *supplerende støtteordninger* til fremme af offentliggørelse eller offentlig fremførelse af forfatters og komponisters arbejder. For bildende kunstneres vedkommende vil den fremherskende støtteordning bestå i forøgede offentlige indkøb af kunst og i de udsmykningsopgaver, som tildeles kunstnerne inden for det hidtidige virksomhedsområde for Statens Kunstfond.

Endelig skal der i videreførelse af de principper, som er nedlagt i Eckersberg-Thorvaldsen Fondet, men udvidet til at omfatte forfattere og komponister, kunne ydes *støtte til efterladte* efter skabende kunstnere.

Det er væsentligt at fastslå, at det afgørende kriterium for, om støtte kan ydes gennem fondet, må være kvaliteten af kunstnerens talent eller af den kunstneriske produktion. Med dette for øje må det være berettiget at forvente, at en forøgelse af det offentlige støtte til skabende kunst rigtigt administreret på længere sigt også vil tendere imod